

koči. Ni mi bilo jasno, kaj naj si mislim. Sandi prav gotovo ni mogel vedeti, kaj je z Rudijem. Ker sem vedel, da me je slišal, ko sem zavpil, da je Rudi živ, je bilo možno, da se mu je zdelo, da bova zdaj že sama prišla do kočice; toda če je šel po pomoč, prav gotovo ni vedel vsega, kar bi reševalce zanimalo.

Ni mi pač ostalo nič drugega, kot da se spustim do Rudija. Poskusila sva, da bi se sama rešila iz zagate, vendar je bila poškodba tolikšna, da je bil prijatelj skoraj negibljiv.

Bal sem se šoka in podhladitve, vendar je bilo edino upanje v pomoči reševalcev. Bil sem v dilemi: Rudi me je potreboval pri sebi, nisem pa vedel, kaj zdaj počne Sandi. Preostalo mi je le, da zaupam v Rudijevo trdoživost in voljo do preživetja. Pokril sem ga z astronautsko folijo in mu zabičal, naj se ne vda, da naj se ne neha boriti za življenje. Obljubil sem mu, da bom kakor hitro bom mogel nazaj.

Ko sem plezal po ozebniku, je bilo napredovanje že lažje, saj so ga plazovi ves čas zasipali, tako da so bili manjši skoki že zapolnjeni.

Sredi pobočja, na poti proti koči, sem našel našo vrv. Zagomazelo mi je po hrbtnici: ali je padel še Sandi? Po pobočju nisem videl ničesar, za iskanje pa ni bilo časa. Moral sem po pomoč in upal sem, da bom Sandija le našel v koči. Toda vrv mi je bila uganika: Sandi nama je ni pustil tam, kjer bi jo potrebovala, če bi prišla do sem, pa je tako ali tako ne bi več rabila. Zakaj torej leži tu?

Ko sem prisopihal v kočico, sem videl, da je Sandi na varnem. Povedali so mi tudi, da reševalna akcija že teče. H koči bi moral prileteti helikopter po našega Jureta, ki je staknil pljučni edem, hkrati pa naj bi pripeljal še reševalce za pomoč Rudiju. - Šele zdaj sem zvedel za kalvarijo Jureta in Vere. Ko sem šel proti vrhu, sta se odločila za sestop, saj so sestopale tudi druge naveze. Bila sta nekoliko počasnejša, tako da sta zaostala, nato pa sta se še zaplezala. Noč sta morala preživeti na prostem in ko sta naslednji dan prišla do kočice, se je Jure zaradi vode v pljučih onesvestil. Nekaj časa ni bilo jasno, ali bo helikopter priletel na pomoč, zdaj pa, ko so sporočili še o drugi nesreči, bo helikopter vsak čas tu.

DVA PRIJATELJA V BOLNIŠNICI

Reševalcu, ki je bil v koči, sem povedal podrobnosti, nato pa sem se z dvema nemškima alpinistoma in vročim čajem podal nazaj k Rudiju. Vedel sem, da je lahko vsaka minuta, ko je sam, usodna.

Ko smo preplezali vstopne vrvi, je pri koči kljub metežu pristal helikopter.

Odrešilno upanje za Jureta in Rudija! Vsa čast švicarskim pilotom, saj razmere niso bile najbolj primerne za pristanek: sneženje, veter in megla.

Pilot je moral biti res mojster. Kar z večjim zaupanjem smo hiteli k Rudiju.

Reševalci so po naši gazi hitro našli pot in ko sva se z enim od Nemcev spustila do Rudija, je kot tretji že prišel prvi reševalec. Res sem se oddahnil, ko sem videl, da je Rudi še živ in da je reševanje steklo. Čeprav sem vedel, da vse še ni odločeno, sem bil že prepričan, da bo Rudi preživel.

Pretrpeti pa je moral še hude bolečine. Reševali so ga namreč z Gramingerjevim sedežem. Rudi je močan dedec, reševalci pa niso bili bogve kakšni orjaki, zato so se odločili, da ga po ozebniku kar vlečejo bočno in po hrbtu navzgor. Ker niso imeli jeklenice in vitla, so si pomagali z vrvmi. Priznati sem si moral, da bi pri nas verjetno ne bili tako hitri, prav gotovo pa bi bilo reševanje manj boleče. Toda skomignil sem z rameni, saj sem vedel, da se Rudi vrača v življenje.

Matterhorn je spet pokazal, da je gora, ki veliko zahteva. Prepričan sem, da bi se naša skupina dobro odrezala na sosednji, višji Monte Rosi, vzpona na Matterhorn pa smo se kljub celoletnim pripravam lotili preveč lahkomišelnost. Žal smo se tega prav zavedli šele, ko smo pustili dva prijatelja v bolnišnici v Vispu.

ODPRAVA TREH NA SEDEMTISOČAK

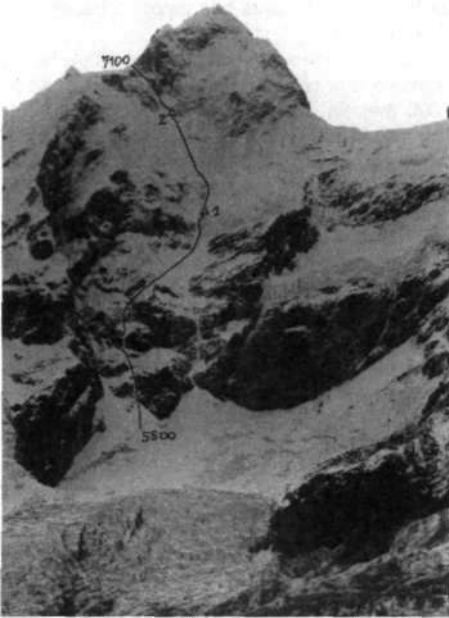
NEOSVOJENA VZH. KUMBAKARNA

BOJAN POČKAR

Vendar nama ne gre, sploh nama ne gre nikamor. Vrti se mi v glavi, da mislim, da bom padel v nezavest. Ne preplezam niti dva metra skupaj in že moram počivati. Sopem. Žejen sem. Tako prekleto sem žejen, da vidim dvolitrsko steklenico kokakole samo meter pred sabo. Močno zabijem cepin in hočem seči po njej - in se zavem, da se mi blede...

V 33 urah, prebitih v ledni luknji na višini skoraj sedem tisoč metrov, sva popolnoma dehidrirala in se izčrpala. Po kratkem posvetu prek voki-tokija z zdravnikom Matjažem nama je jasno, da ne moreva na vrh. K sebi bi naju spravile samo velike količine tekočine. Te pa nimava. Samo gledava se - dva izsušena, ožgana obraza, prazne oči; v prsih pa divja boj. Mar zopet korak pod vrhom? Mar se morava zares še enkrat odreči svojim sanjam? Kaj pa, če vseeno poskusiva? Umrla bova! Pa kaj zato, če umrem! Mar naj se še enkrat vrnem domov brez vrha? Mar naj si še enkrat priznam, da nisem zmogel?

Ne znam prenašati porazov, nikoli jih nisem znal!

Tukaj sta plezala od letošnjega 12. do 16. maja Bojan Počkar in Vanja Furlan

Ampak življenje, Bojan! Mar nočeš živeti? Mar nisi nekoč rekel, da ljubiš življenje? Mar zares nočeš več videti zelenih gozdov in poslušati pesmi vetra? Mar nimaš rad lepih stvari - hitrosti, divje vožnje z avtom, pa plezanja brez nevarnosti, baleta v topli skali? Pa sonca, plaže in morja? In mar nimaš rad tiste temne deklice?

ZBOGOM, KUMBAKARNA!

Tajska: južno, toplo morje, sonce in palme me zazibajo v brezskrbnost, kakršne še nisem doživljal. Želim biti sam, zato se zlekнем na ležalnik tik ob obali; uživam v soncu in toploti. Prijazno se nasmehnem simpatični Novozealandki, ki me vabi k igri: »Morda kasneje!« Walkman in glasba me še bolj odneseta v moj svet. Misli mi blodijo in ne morem jih urediti. ... Večer v tibetanski vasi Jamphudin, umivanje v ledeniški reki po mesecu dni, nevihta in potem zvečer lunin sij in oblaki, ki jih veter podi po nebu. Večerja, kakršno zna napraviti samo Chindi. Z Vanjo leživa na armafleksih in ne da se nama iti v šotor. Mayla nama prinese domačega čanga (nepalsko pivo), tako kot smo se zmenili že zgoraj v bazi. Pijeva tako kot domačini, iz 'tombe' z bambusovo cevko. Mayla se samo reži in nama doliva. Nič ne govorimo; večer je čaroben. Opazujem oblake, ki jih južni veter nosi na sever, poslušam pljuskanje ledeniške reke in voham vonj skrbno obdelanih terasastih njiv koruze in krompirja. V prsih čutim nemir: mrz in pustolovščina sta ostala tam zadaj nekje;

sedaj sem utrujen in lepo mi je sanjariti. In hkrati vem, da bo spet prišel moj dan...

Ne spomnim se, kdaj sva se z Vanjo odmajala v šotor. Vendar sva bila zjutraj popolnoma čila.

Kako sva že rekla z Vanjo, ko sva peti dan prišla iz stene in ko je bilo vse za nama? »Jebenti, pa sva spet enkrat preživela!« Zapletala sva se od utrujenosti, ko sva se vračala v bazni tabor. Celo dolgo pot se nisva ustavila, ker če bi se, ne vem, če bi mogla nadaljevati. Sam sploh nisem pomislil, da nisva dosegla tistega, kar sva si prej tako močno želela. Blazna želja po življenju je zameglila in prekrila vse druge občutke. Seveda, saj sva živa! To je najpomembnejše. In dovolj dober razlog, da je človek srečen.

In kako je Doc poskrbel za naju, ko sva prišla v bazni tabor! Tekočine, samo tekočine sem si želel. In sem jo dobil; čaj, mineralne napitke, pivo. Vendar dehidracije petih dni ne moreš nadoknaditi v nekaj urah. Zato sva se spravila v šotor, se vlegla, poveznila walkman na ušesa, Doc pa je pripravil na vrhu šotora plastične steklenice z glukozno raztopino in potem je nekaj ur tekla tekočina direktno v najine žile. Spomnim se samo, da je Doc vsako uro zamenjeval prazne steklenice, da naju je celo snemal, vendar je bilo vse skupaj pomešano v opojen mozaik toplote, spanja, sanj, glasbe in moči, ki so se mi vračale v telo.

...Zadnji dan v steni. En sam boj. Za golo življenje! Ko sva se spuščala čez steno, dehidrirana in podhlajena, na smrt utrujena, in ko tudi najina koncentracija ni bila več taka, kot bi morala biti, sem si ves čas ponavljal: samo nobene napake, samo mirno; 'zaklofej' ta klin do konca; ne smeš popustiti, vse je v tvojih rokah; moraš priti dol, moraš...

In ko smo odhajali iz baze v dolino, sem se v mrzlem in čistem himalajskem jutru še zadnjič zastrmel v steno Kumbakarne. V tej steni in na njenem vrhu sva hotela doseči popolnost in veličino, do katere lahko prideš samo skozi odrekanje in tveganje. Pa je bila narava premočna.

Ampak pet dni v steni ostane nama; za zmeraj.

In ko smo se vračali po ledeniku Yalung, sem se obrnil in si v mislih dejal: »Zbogom Kumbakarna!« In bil sem prepričan v to. In še zdaj ne vem, kako mi je kaj takega sploh prišlo na misel. Vzhodna Kumbakarna je vendar moja gora!

ODPRAVA »KUMBAKARNA '92«

Odpravo »Kumbakarna '92« smo sestavljali **Vanja Furlan, Bojan Počkar** in zdravnik **Matjaž Vrtovec**. V Nepalju so se nam pridružili še zvezni oficir **Suresh Sakhija**, kuhar in vodja nosačev **Chindi Phurba Šerpa** ter kuhinjski pomočnik **Jas Bahadur**.

Najin načrt je bil preplezati še neosvojen vzhodni vrh Kumbakarne (7468 m) v vzhodnem delu Himalaje. Za vzpon sva izbrala vzhodno steno, ki je še nepreplezana; visoka je skoraj 2000 metrov, je izredno strma in nevarna. Poznala sva jo dobro že z najinega lanskega poskusa, ko sva morala odnehati 400 metrov pod vrhom zaradi dolgotrajne snežne nevihte.

Tudi tokrat nisva dosegla vrha, pač pa sva morala smer zaključiti na jugovzhodnem grebenu na višini 7100 metrov. Vzrok je bil poslabšanje vremena (sneženje in plazovi), zaradi česar sva morala na višini 6900 metrov prebiti v snežni luknji 33 ur. Zmanjkalo nama je hrane in plina, predvsem pa sva zaradi čakanja na izboljšanje vremena povsem dehidrirala, tako

da fizično sploh nisva bila zmožna nadaljevati vzpona na vrh.

Smer sva imenovala »Slovenska smer« in je tehnično ena od najtežjih v Himalaji. Visoka je 1600 metrov, ocenila sva jo s spodnjo sedmo stopnjo, kar je do sedaj ena od najvišjih ocen pri plezanju na tako visoke vrhove. Vzpon sva opravila v čistem alpskem slogu, kar pomeni brez prejšnjega fiksiranja vrvi, brez dodatnega kisika in tudi brez šotora. S seboj sva imela le plezalno opremo in spalno vrečo. V steni sva bila polne štiri dni (od 12. do 16. 5. 1992), peti dan pa sva dosegla vznožje stene.

Odprava »Kumbakarna '92« je bila pod okriljem Komisije za odprave v tuja gorstva pri PZS. Podprlo jo je veliko sponzorjev. Vsem se zahvaljum.

NA KAJ VSE JE TREBA MISLITI V TEH KRAJŠIH DNEH

GREMO PO JESEN V GORE

HELENA GIACOMELLI

Ob jutranjem hladu jesenske megle že vzdihujemo po toplini poletja. Hitro smo pozabili, kako smo tedaj nergali nad vročino, ki še dihati ni dala. Lep izgovor za lenarjenje v dolini!

Za pohajanje po gorah pa nikoli ni bilo prevroče: zavihaš rokave srajce, pumparice zamenjaš z lahkimi hlačami »bermuda«, za senčnik daš še klobuček na glavo, pa gre. Počasi, z vmesnimi počitki. Razgiedovalnimi, kajpak, saj so nas učili:

»Postoj, popotnik, kadar občuduješ naravo! Sicer se lahko spotakneš ob korenino, nerodno stopiš, pa gre noga, izgubiš ravnotežje...«

Skratka, v gorah se je dalo poleg nahrbtnika prenašati tudi vročino. Le gneča po planinskih kočah tam okrog Triglava je bila včasih utrudljiva. In neprijetna za tiste, ki so noč presanjali na tršem zgljavju - na klopi ali tleh hodnika.

ROJSTVO DNEVA

Z jesenjo nastopi na »romarskih« stezah in poteh visokogorja oseka planincev. Zapirajo se kočice, krajši dan prireže dolžino ture, ljudje so že vpeti v dolinske obveznosti. Le nekateri vztrajneži še lovijo zadnjo priložnost, da bi potrdili svojo »slovenskost« ob Aljaževem stolpu.

»Tako nenavadno lepi dnevi kar kličejo na pot,« pravijo. In: »Menda je v jeseni najlepše v gorah,« izluščijo iz spomina misel, ki so jo morda ujeli pri znancih. Ali nekje prebrali: »...zavit v puhovko stojiš pred kočico, s pogledom na goro, sivo gromoto v mrakobni temini noči, in čakaš... Nenadoma se na vrhu zasve-

tilika rdeč plamen, ki se počasi spušča navzdol do grebena in še nižje, dokler vsa gora ne zažari v rdečici jutranje zarje. Hip nato pa ugasne v svetlobi dneva - pesem.«

Za dušo. In premik za noge, da greš. Po jesen v gore. Čeprav je »tam zgoraj« v vsakem letnem času - najlepše.

»MALENKOSTI« V NAHRBTNIKU

Z nahrbtniki je vedno tako - najraje ga ne bi imeli. Ker pa mora biti, naj bo kar najlažji.

Zadnja Diirnbergerjeva ekstremna tura

Ko se je konec avgusta trekinška skupina vrnila iz Kazahstana na Dunaj, je **Anton Diirnberger** upal, da bo zvedel kakšne podrobnosti o smrti svojega sina. Možu je namreč kakšen dan pred tem dunajska potovalna agencija sporočila, da se njegov 59-letni sin Anton in njegova druga žena Elfi, 52, s skupino ne bosta vrnila.

Kot je vodja te trekinške skupine sporočil že prej, sta oba udeleženca trekinga 1. avgusta odpotovala s skupino popotnikov v Kazahstan, kjer pa sta se ločila od grupe, naročila helikopter in se z njim odpeljala na območje Pamirja na kitajski meji. Kot je bilo sporočeno, je bil njun cilj vzpon na vrh enega od sedemtisočakov.

Ko se popotnika ob dogovorjenem času nista javila pilotu helikopterja, je ta sprožil alarm. »Zelo verjetno je, da ju je pokopal